

Co dělat, když máte v peněžence necelou bankovku? Poradí nové instruktážní video ČNB

23.10.2025 - Petra Vlčková | Česká národní banka

Je možné získat náhradu za bankovku, které kus chybí? Česká národní banka (ČNB) zveřejnila výukové video s návodem, jak to zjistit. Jedná se o ukázkou z inovovaného kurzu zaměřeného na rozpoznávání bankovek a mincí podezřelých z padělání či pozměňování. 22. října jej dokončili první účastníci.

Instruktážní video krok za krokem vysvětluje, jak určit velikost necelé bankovky s pomocí speciální mřížky. Podle zákona lze náhradu poskytnout jen tehdy, pokud má bankovka více než polovinu své původní plochy. Mřížky pro všechny bankovky je možné zdarma stáhnout z webu ČNB.

Další podmínkou je celistvost poškozené bankovky. Náhradu je možné poskytnout pouze tehdy, pokud se skládá nejvýše ze dvou částí, které nepochybně patří k sobě. Bankovka zároveň nesmí být poškozená nestandardním způsobem, například ohořelá, a v žádném případě jí nesmí chybět celý horní nebo spodní okraj.

Podařilo se vám díky instruktážnímu videu určit, že máte nárok na náhradu? V takovém případě můžete bankovku předložit na pokladně některé z bank nebo přímo v ČNB. Ty prověří její pravost a platnost a následně vyplatí náhradu. Dobré je také vědět, že pokud se s necelou bankovkou setkáte například při placení, můžete její přijetí odmítnout. Odmítnout ji mohou jak fyzické osoby, tak také obchodníci, směnárny a další právnické osoby.

Instruktážní video je ukázkou z odborného kurzu zaměřeného na rozpoznávání bankovek a mincí podezřelých z padělání či pozměňování podle zákona o oběhu bankovek a mincí. ČNB jej pořádá pro takzvané povinné osoby, mezi které patří například pokladníci bank nebo zaměstnanci směnáren. Od října má novou, kombinovanou formu – namísto původního dvoudenního kurzu je část převedena do online výuky, při které se účastníci seznámí se základními informacemi, ukázkami a také výukovými videi. Následuje jednodenní prezenční část v ČNB zaměřená na praktickou výuku a práci s ukázkami bankovek a mincí.

První absolventi si změnu v organizaci kurzu chválí. „Kombinovaná forma mi naprosto vyhovovala. Teoretickou část jsem si procházel postupně podle svých časových možností. Ocenil jsem při tom zejména videoukázky s návody, jak řešit konkrétní situace. Prezenční část byla nabitá praktickými informacemi, odnáším si z ní řadu nových dovedností, které využiji při práci pokladníka v bance,“ uvedl jeden z účastníků kurzu.

Změna v pořádání odborného kurzu je součástí postupné digitalizace služeb ČNB. Místo původní dvoudenní prezenční výuky přinese kombinace online samostudia a jednodenního prezenčního kurzu lepší využití zdrojů a také snížení nákladů na straně účastníků i ČNB. Součástí postupné digitalizace je také přechod na elektronickou komunikaci s klienty či reorganizace pobočkové sítě. Tyto kroky umožňují ČNB poskytovat služby rychleji a efektivněji, bez ohledu na regionální příslušnost klientů.

Petra Vlčková
mluvčí ČNB

<https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/Co-delat-kdyz-mate-vnbsppenezence-necelou-bankovku-Poradi-nove-instrukcni-video-CNB>